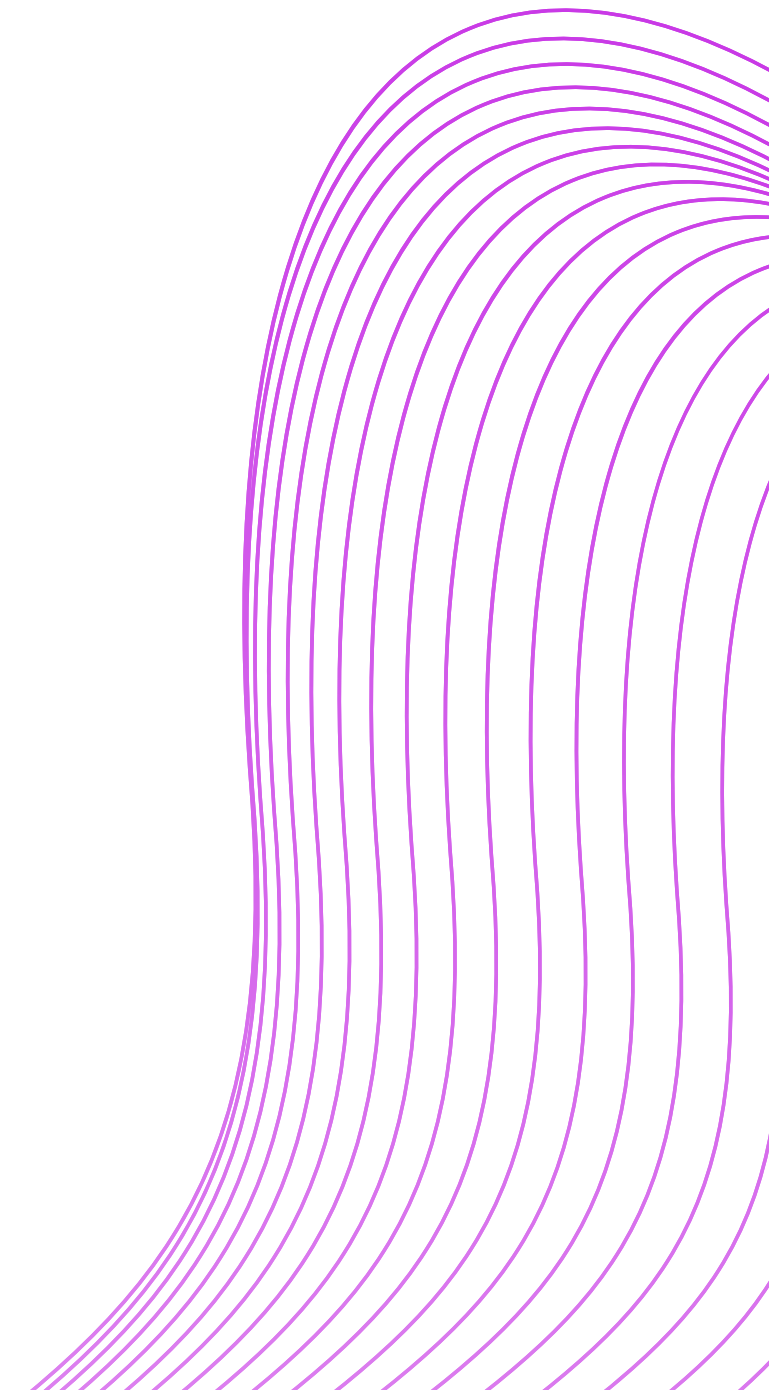

РОБОТА З КОРУПЦІЙНИМ РИЗИКОМ: ІДЕНТИФІКАЦІЯ, ОЦІНКА ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ

Корупційний ризик - це ймовірність того, що відбудеться подія корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, яка негативно вплине на досягнення організацією визначених цілей та завдань

СПОСОБИ ТА МЕТОДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ

1

Аналіз нормативно-правових та розпорядчих документів

2

Індивідуальне спілкування (інтерв'ю) із зовнішніми та внутрішніми заінтересованими сторонами

3

Проведення мозкового штурму - відкритий збір й обговорення думок заінтересованих сторін

4

Метод Делфі - збір думок та ідей за допомогою набору послідовних питань шляхом незалежного та анонімного висловлення думок, у тому числі за допомогою електронних засобів комунікації

СПОСОБИ ТА МЕТОДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ

5

Метод «Що - якщо» - проведення мозкового штурму з метою пошуку (моделювання) відповідей на питання «Що може відбутися, якщо ... ?», «Яким чином можна ... ?»

6

Аналіз сценаріїв - моделювання правдоподібних сценаріїв вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень

7

Інші способи та методи

ЕЛЕМЕНТИ КОРУПЦІЙНОГО РИЗИКУ

1

Зміст (опис) корупційного ризику

Моделюється спосіб (способи) і обставини вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення; які внутрішні та зовнішні заінтересовані сторони можуть брати участь у його вчиненні

2

Джерело (джерела) корупційного ризику

Пов'язані з особливостями або недоліками:

- нормативно-правових актів та розпорядчих документів, що регулюють діяльність організації
- практичної реалізації процесів у діяльності організації
- людських ресурсів організації

3

Існуючі заходи контролю

- Заходи, передбачені нормативно-правовими актами та/або розпорядчими документами, що регулюють діяльність організації
- Задokumentовані алгоритми операційної діяльності організації та прийняття рішень
- Заходи внутрішнього контролю та безпеки, запобігання і протидії корупції, внутрішнього аудиту
- Навчання, у тому числі за програмами підвищення кваліфікації з питань запобігання корупції для працівників організації
- Інші заходи, які здійснюються або заплановані

Приклад корупційного ризику

Корупційний ризик

Можливість привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у зв'язку з прийманням товарів, наданих не у повному обсязі

Зміст корупційного ризику

Підписання відповідальними посадовими особами замовника документів про належне виконання договору і фактичне ігнорування порушень (недопоставлення товарів), допущених виконавцем

Джерела корупційного ризику

- Наявність приватного інтересу посадових осіб
 - Відсутність контролю (або недостатній контроль) за виконанням договору
 - Не проведення аудиту
-

Існуючі заходи контролю

Необхідність оприлюднення звіту про виконання договору про закупівлю відповідно до ст. 42 Закону України «Про публічні закупівлі»

АНАЛІЗ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ

Рівень імовірності
реалізації
корупційного ризику

Рівень наслідків від
реалізації
корупційного ризику

Рівень корупційного
ризикy

! Визначені рівні корупційних ризиків також потрібно зазначати у реєстрі ризиків

! Зразок методики визначення потенційних втрат організації від реалізації корупційного ризику наведений (Додаток 12 до Методології)

Рівень імовірності реалізації корупційного ризику

дуже високий - 4 бали;

високий - 3 бали;

середній - 2 бали;

низький - 1 бал

Корупційним ризиком із **дуже високим рівнем** імовірності реалізації є корупційний ризик, який реалізувався за останні півроку та/або може бути реалізований **у найближчі півроку**.

Корупційним ризиком із **високим рівнем** імовірності реалізації є корупційний ризик, який реалізувався за останній рік та/або може бути реалізований **у найближчий рік**.

Корупційним ризиком із **середнім рівнем** імовірності реалізації є корупційний ризик, який реалізувався **не більше одного разу протягом останніх трьох років та/або може бути реалізований не більше одного разу протягом наступних трьох років**.

Корупційним ризиком із **низьким рівнем** імовірності реалізації є корупційний ризик, який не реалізовувався раніше та ймовірність реалізації якого у майбутньому **є вкрай низькою**.

Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику

дуже високий - 4 бали;

високий - 3 бали;

середній - 2 бали;

низький - 1 бал

- очікувані майнові втрати організації або розмір незаконного збагачення працівника організації від реалізації корупційного ризику;**
- вид юридичної відповідальності, до якої може бути притягнуто працівника організації у разі реалізації корупційного ризику;**
- очікувані репутаційні втрати організації, її працівників від реалізації корупційного ризику;**
- очікувана шкода, яка може бути завдана охоронюваним законом державним, суспільним інтересам від реалізації корупційного ризику.**

ФАКТОРИ, ЯКІ ВРАХОВУЮТЬСЯ ПІД ЧАС ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ВТРАТ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНОГО РИЗИКУ

- вплив минулих фактів вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками організації на діяльність організації;
- вплив минулих фактів вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень у сферах діяльності, подібних до діяльності організації;
- вид та розмір санкцій за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- розмір майнової шкоди, яка може бути завдана організації;
- потенційний вплив на плинність кадрів організації;
- потенційний вплив на відносини із зовнішніми заінтересованими сторонами.

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ВТРАТ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНОГО РИЗИКУ

ДУЖЕ ВИСОКИЙ - ЗНАЧНІ МАЙНОВІ ВТРАТИ

4

кримінальна,
цивільна

репутаційні втрати на загальнодержавному та міжнародному рівні, втрата довіри більшості населення та зовнішніх заінтересованих сторін

- загроза державному суверенітету, територіальній цілісності; порушення окремих прав і свобод людини і громадянина, окремих прав і законних інтересів юридичних осіб; порушення демократичних засад функціонування держави;
- порушення (загроза порушенню) міжнародних угод, стороною яких є держава Україна, гальмування соціально-економічних реформ;
- уповільнення економічного зростання, забруднення навколишнього середовища; правовий нігілізм тощо

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ВТРАТ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНОГО РИЗИКУ

ВИСОКИЙ - МАЙНОВІ ВТРАТИ НАЯВНІ

3

кримінальна

репутаційні втрати на загальнодержавному рівні, втрата довіри більшості населення та зовнішніх заінтересованих сторін

- зниження ефективності державного управління у відповідній галузі

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ВТРАТ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНОГО РИЗИКУ

СЕРЕДНІЙ - МАЙНОВІ ВТРАТИ НАЯВНІ, АЛЕ НЕЗНАЧНІ

2

адміністративна

репутаційні втрати на
локальному рівні,
втрата довіри деяких із
зовнішніх
заінтересованих сторін

- моральна шкода, завдана окремим громадянам

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ВТРАТ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНОГО РИЗИКУ

НИЗЬКИЙ - НЕ ОЧІКУЄТЬСЯ МАЙНОВИХ ВТРАТ

1

дисциплінарна

репутаційні втрати
організації, втрата
довіри внутрішніх
заінтересованих сторін

- шкода відсутня

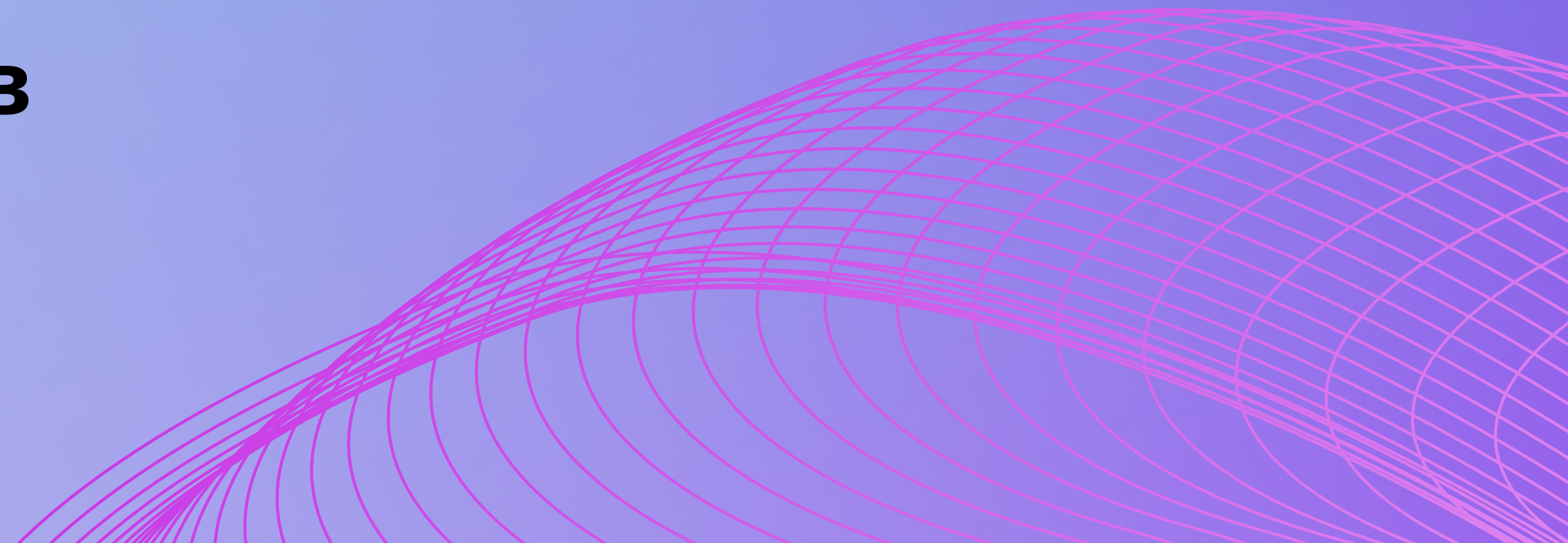
РІВНІ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ

Критичний - від 12 до 16 балів

Високий - від 6 до 9 балів

Середній - від 3 до 4 балів

Низький - від 1 до 2 балів

РЕЗУЛЬТАТ ОЦІНКИ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ

Звіт

- опис ідентифікованих корупційних ризиків, чинників корупційних ризиків та можливих наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією
- пропозиції щодо заходів із усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків

Звіт затверджується суб'єктом затвердження антикорупційної програми та включається до антикорупційної програми

- Звіт розміщується на офіційному веб-сайті організації (у разі наявності)

Заходи впливу на корупційні ризики

мають бути спрямовані на усунення, мінімізацію його джерел, а у випадку неможливості безпосереднього впливу на джерела - на зниження рівня ймовірності чи можливих наслідків його реалізації

усунення, мінімізація корупційного ризику може здійснюватися без розробки заходів впливу на корупційні ризики шляхом прийняття рішення не починати або не продовжувати діяльність, яка призводить до виникнення такого корупційного ризику

Принципи розробки

1

послідовність

2

пріоритетність

3

чіткість

4

достатність

5

уникнення дублювання

6

досяжність

Приклад визначення заходу впливу на корупційний ризик

Корупційний ризик

Можливість привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у зв'язку з прийманням товарів, наданих не у повному обсязі

Захід впливу на корупційний ризик

- Запровадження процедури моніторингу виконання договору, яка передуватиме підписанню документів про виконання умов відповідальною посадовою особою
- Забезпечення керівництвом підприємства організації проведення щорічного внутрішнього аудиту та періодичного зовнішнього аудиту виконання укладених договорів замовником

РЕЗУЛЬТАТ ІДЕНТИФІКАЦІЇ РИЗИКІВ

РЕЄСТР РИЗИКІВ

* Заповнюється у форматі Excel
Додаток 10 до Методології

Практикум

ОПИС КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ

РОБОТА В ГРУПАХ

Завдання: Описати по 1 ризику у визначених процесах за структурою: корупційний ризик, джерело ризику, визначити рівень ризику, існуючий захід впливу та запропонувати захід мінімізації ризику

Група 1 “Публічні закупівлі”:

- Вибір контрагента
- Опис предмета закупівлі

Група 2 “Оплата праці”:

- Нарахування та виплата стимулюючих виплат
- Нарахування заробітної плати

Група 3 “Управління комунальним майном”:

- Призначення керівників КП
- Надання фінансової підтримки

Група 4 “Управління земельними ресурсами”:

- Визначення цільового призначення земель
- Укладання договору оренди землі

Приклад корупційного ризику

Корупційний ризик

Можливість привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у зв'язку з прийманням товарів, наданих не у повному обсязі

Зміст корупційного ризику

Підписання відповідальними посадовими особами замовника документів про належне виконання договору і фактичне ігнорування порушень (недопоставлення товарів), допущених виконавцем

Джерела корупційного ризику

- Наявність приватного інтересу посадових осіб
 - Відсутність контролю (або недостатній контроль) за виконанням договору
 - Не проведення аудиту
-

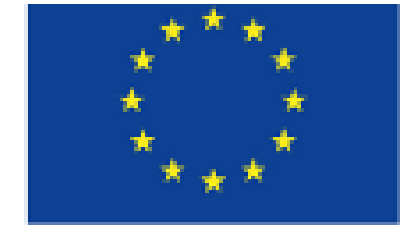
Існуючі заходи контролю

Необхідність оприлюднення звіту про виконання договору про закупівлю відповідно до ст. 42 Закону України «Про публічні закупівлі»

EU4Recovery
ПОСИЛЮЄМО ГРОМАДИ В УКРАЇНІ

FOUNDATION
FOR INSTITUTIONAL
DEVELOPMENT

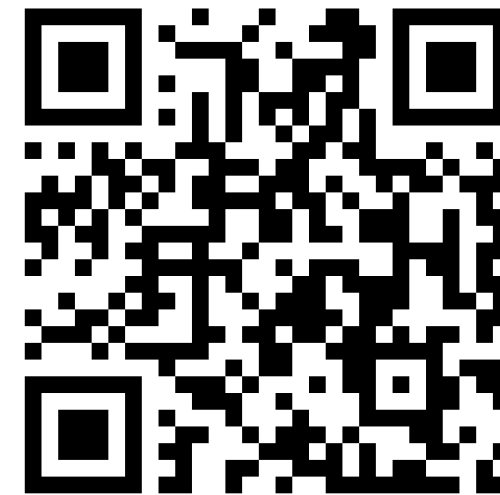
Фінансується
Європейським Союзом

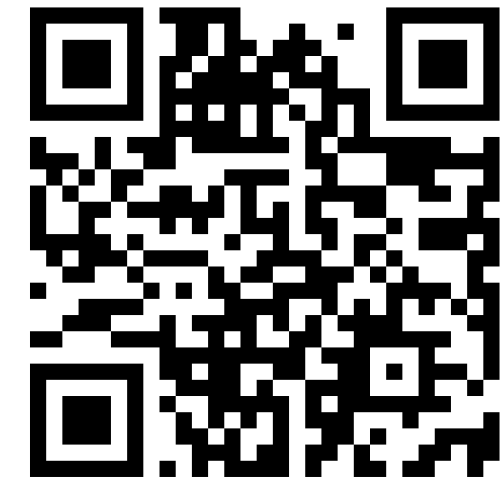
Facebook Фундації

LinkedIn Фундації

Telegram-канал

Вебсайт Фундації

